

Historie og avlsbeskrivelse 1995

Såne Får Danmark

Foreningen er stiftet i 1991 med det formål at avle og udbrede kendskab til anvendelse af Såne får

Historien om de sorte får fra bredden af Esrum Sø

Fårene har fået navnet Såne, fordi avlen startede i Såne nær Tikøb ved Esrum sø. Såne hed i Valdemar den Stores tid Sande By, og denne blev i 1174 foræret til de munke, som biskop Absalon havde fået til Danmark for at udbrede kristendommen. Munkene opførte Esrum Kloster ved hjælp af indtægterne fra Sandejordene.

Såne får avledes fra 1971, som krydsning mellem Shropshire og Karakul. Denne krydsning betinger den sorte farve, som er karakteristisk for Såne får. Lidt senere blev den oprindelige krydsning tilføjet Rygja, hvilket øgede vomkapaciteten og forbedrede uldkvaliteten.

Såne får er avlet med specielt henblik på landskabspleje, men avlsarbejdet har også været præget af tanken om både god uld og god kødkvalitet.

Racens avlsmål generelt

Efter de danske og europæiske myndigheders godkendelse af racen i 1991 har foreningen formuleret de præcise avlsmål, som skal være opfyldt for at få dyr optaget i stambøgerne.

Stambogen er opbygget i overensstemmelse med de krav, der er stillet til stambøger i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 156 af 14.3 1991.

I praksis føres stambøgerne af Dansk Fåreavl på grundlag af den almindelige dataregistrering i denne forenings regi. Det er dog ikke nødvendige hverken at være medlem af Dansk Fåreavl eller Såne Danmark for at få dyr bedømt eller indført i stambogen.

I øvrigt er det værd at fremhæve, at Såne får er den eneste danske fårerace, der er godkendt indtil videre.

Beskrivelse af Sånefårets eksteriør og retningslinier for avl.

Hovedet skal være sort med smal pande og vandret stillede ører. Der må ikke være horn og uld skal være bag ørene.

Kroppen skal have en god længde, bredde og dybde. Hermed menes, at længden skal være mindst to gange bredden, og at højden på kroppen skal være lidt mere end bredden. Normalt vil

man ikke være i tvivl når man ser et godt Såne får, det virker nemlig harmonisk i sin statur. Lemmerne skal virke robuste, og når dyret bevæger sig, vil man med det samme se, at det egner sig til en hvilken som helst arealtype.

Idealet er skematisk

På forsiden af denne brochure ses et fint eksemplar af Såne racen. Man skal lægge mærke til ryggen og det robuste udseende som i øvrigt kan beskrives således:

Ryggen skal være let svajet med et højere liggende kryds. Krydset skal være bredt og hældende. Vomkapaciteten skal være stor, så fåret er sikret en god udnyttelse af selv mindre værdifuldt foder.

Det forventes, at fåret ikke ved normalt fodertilskud og minerealforsyning har behov for at æde bark og lignende.

Yveret skal være velophængt og have to ikke for store patter. Bipatter må ikke forekomme på avlsdyr.

Set fra siden skal forbenene være lige. Bagbenene skal derimod have en passende vinkel i leddene, så fåret går let og ubesværet. Der må ikke være uld på benene og lårfylden skal være middelstor. Klovene skal være sorte.

Uldproduktionen skal være stor, således fåret kan gå ude hele vinteren uden for stort foderforbrug. Ulden er ensartet og spændstig, en blød og glansfuld enkelthårstype, som er velegnet til håndspinding.

Såne får fødes sorte, men bliver hurtigt brune i en varm nuance med sort bund. Efter nogle år begynder ulden at gråne, for i en alder af 7 – 8 år at være lysegrå. Hoved og lemmer forbliver sorte.

Vægten skal for vædderen være 90 – 120 kg, for får 65 – 85 kg. For lam efter 120 dage skal vægten være ca. 40 kg.

Ved individafprøvning i 1992 var tilvæksten pr. dag 419 gram i gennemsnit fra 60 til 120 dage. Denne tilvækst skal tilstræbes forøget.

En gimmer skal give et lam, medens får skal give to lam.

Fårene skal kunne læmme selv og mælkeproduktion og -indhold skal kunne klare to lam uden tilskud. Lammene skal have en fødselsvægt på ca. 4,5 kg.

Den samlede lammeproduktion pr. får efter 120 dage fra læmning vil da være 80 kg ved to lam.

Almen beskrivelse

En flok Såne er et smukt nuanceret syn i naturen.

Såne fåret har et dejligt roligt temperament, og er derfor nem at passe.

Som regel er det helt uproblematisk at have en flok Såne får, da frugtbarheden er god, læmningerne går af sig selv og lammedødeligheden er lav.

Lammene trives udmærket ved modernmælk, græs og urter af enhver slags, hvilket giver en meget mager og velmagende kødkvalitet, der er kendetegnet ved mørhed og forbavsende ringe svind ved tilberedning.

Når lammene slagtes – som regel i alderen 6-8 måneder – er den slagtede vægt 20 til 28 kg.

Fårene kan gå ude hele året, blot der er gode læforhold, idet der er en god uldproduktion.

Ulden er etlags uld, som er blød, finfibret og glansfuld, hvilket gør den velegnet til spinding direkte uden kartning.

Fårene klippes én gang om året, som regel om foråret inden læmning i april/maj.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til foreningens formand

Hanne Sømod
Græstedvej 32
3200 Helsingør